

R L W O W S K I

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano

Ceny ogłoszeń:

za wiersz milimetry wy-
noszą: Zwyczajne za tydzień
100 Mk. Nadzwyczajne 200 Mk.
Nekrologia 250 Mk. Na pier-
wej kolumnie 400 Mk.
Przed kroniką i w rubryce
„Repertuar” 500 Mk. Po-
kronice i komunikaty 400 Mk.
Drobne ogłoszenia, za ka-
łądy wyrz. 10 Mk. w rubryce
kupno i sprzedaż, matry-
ce i korespondencja
pływa za każdy wyrz.
10 Mk. Paski na komunikach
określonych po 400 Mk. za
wiersz milimetry, szeroko-
ści 60 milim. Ogłoszenia za-
graniczne 0,20 zł. dziennie.

Cena numeru
120 Mkp.
Konto czekowe P. K. O.
1405-1.

REDAKCJA ul. Ossolińskich 1. 15. ADMINISTRACJA ul. Chorążczyńska 1. 25. — Redaktor przyjmuje nadsyłane materiały w godzinach 4—5. — Adres telogr. „Kurjer” Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Tłum. redakc. 19.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego”

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Twórczość nowego Sejmu.

Posłowie — nowi i starzy — pojechali do Warszawy. Wzruszenia i nadzieje nowych oczywiście są silniejsze; jest to objaw dodatni, bo sędziwa na laurach wyborczych nie jest dobrym prognostykiem dla pracy. Niejeden może tękę ministerialną wiezie w kuferku. Zapewne niedługo oczekiwania się rozwiną; życzymy jednak nowemu Sejmowi, by jak najwięcej na jego terenie objawiło się nowych, twórczych indywidualności. Starzy i nowi wódzowie parlamentarni oglądają teren walki, ustawiają i musztrują swoje szlaki. Od nowych w wysokim stopniu zależy będzie, czy nowy, twórczy duch dojdzie do głosu w pracach sejmowych. Zobaczymy wnet, jak zdadzą egzamin z dojrzałości intelektu i charakteru.

Nowy Sejm utrzymać musi kontakt z życiem społeczeństwa i państwa, wystrzegając się zarówno parlamentarnego lawinowania, jak partyjnej demagogii. Nowy Sejm trzy przedewszystkiem przed sobą ma: uporządkowanie rychłe i sprawiedliwe finansów państwa, nie uzależnione od zobowiązań wyborczych, ani od tancerki partyjnej demagogii, gdyż sprawa jest zbyt pilna i poważna; uregulowanie spraw wewnętrznych, naprawa administracji, załatwienie problemu urzędniczego, spraw ze samorządem związanych, wypracowanie uchwalonych reform; a wreszcie — oparcie na dokonanej wewnątrz pracy — zapewnienie Polsce na zewnątrz należnego jej państwowego stanowiska.

Na to, by tych prac dokonać, musi mieć Sejm idealny przewodnia. Zanim przystąpi do organizowania państwa, musi zorganizować siebie. Zadanie to jest niezwykle pilne; problem większości i zarządu rozwiązany musi być od razu, gdyż Sejm w dniach najbliższych ma załatwić najważniejsze kwestje: wybór Naczelnika Państwa, marszałków Sejmu i Senatu. Sprawy rozstrzygać się będą w ścisłej między sobą politycznej — a oby ideowej łączności. Oczekujemy więc od obozu demokratycznego posunięć zdecydowanych, energicznych, gdyż ideał mocnego, demokratycznego państwa stanowi winien linię wytyczną sejmowej twórczości. A niestety, przyznać to się musi, że nie wszystkie wynurzenia lewicowych przywódców noszą cechy demokratycznej energii i decyzji i temu przyznać należy, że prawica dotąd ma taktyczną inicjatywę w swym reku.

Oczyszczenie i zjednoczenie ruchu ludowego, kooperacja jego z obozem robotniczym, rozciągnięcie sfery wpływów na inne ludowe i robotnicze środowiska — oto platforma pod demokratyczną większość i rząd, pod wybór przedstawiciela demokracji, Józefa Piłsudskiego na prezydenta Rzeczypospolitej.

A teraz parę słów o fizjonomii nowego Sejmu, o bilansie zysków i strat poszczególnych partii. — Najmniej zmian, najbardziej celowy dobór posłów ma miejsce w PPS. Z szeregu nowych posłów organizator służby forwarcznej Kwapiński i publicysta Zaremba stoją na lewym skrzydle partii. Wielką ruchliwość na terenie rady miejskiej warszawskiej zaznaczył się nowo wybrany poseł z Warszawy p. Jaworowski. Do Senatu z PPS. wchodzi Bolesław Limanowski.

Pożegnanie Sejmu ustawodawczego.

Ostatnie posiedzenie.

Warszawa. (Tel. wł.). (G). W odświetlonej udekorowanej sali sejmowej otworzył marszałek p. Trąpczyński o godz. 7.40 ostatnie posiedzenie ustępującego Sejmu. Całe posiedzenie trwało 15 minut i ograniczyło się do przemówienia marszałka Trąpczyńskiego.

MOWA MARSZAŁKA SEJMU.

Szanowni Posłowie! Pracowity żywot naszego Sejmu zbliża się do końca. Sejm nasz odbył 342 posiedzeń plenarnych. Do przygotowania tychże komisje sejmowe odbyły posiedzeń kilka tysięcy. Ogrom prac Sejmu wynika z zestawienia ustaw, jakie wyłonił. Ustaw tych było 571, w tem 166 dotyczących organizacji państwa i wymiaru sprawiedliwości, 181 dotyczących skarbowości.

Ostateczny sąd o działalności tego Sejmu musimy pozostawić historii. Współczesnego społeczeństwa Sejm nasz nie znalazł sprawiedliwej oceny. Wydawano o Sejmie nader ostre sądy. Zapomniano, że znaczną część podnoszonych zarzutów trzeba by raczej skierować przeciwko systemowi parlamentarnemu w ogóle, w którym dużo sił marnuje się na bezpłodne walki partyjne. Zapomniano, że praca ustawodawcza wymaga wszędzie i zawsze, a cóż dopiero w świeżo utworzonym państwie, niezwykłych talentów, których kraj nasz po wiekowej niewoli w znacznej liczbie posiadać nie może.

Historja nie zaprzeczy, że zdecydowana postawa Sejmu w czasie najazdu bolszewickiego nie miała przyczynić się do jedności narodu, wiary w wojsku.

Trzeba przyznać, że zbyt długo trwająca atmosfera wyborów oddziaływała szkodliwie na prace Sejmu. Niestety, konieczność załatwienia najpilniejszych potrzeb państwowych nie dopuszczała rychlejszego jego rozwiązania.

Dalej nie da się zaprzeczyć, że Sejm w swej

pracy ustawodawczej nieraz zbyt mało się liczył z długoletnim doświadczeniem innych państw, że nie zawsze umiał odnaleźć linię słuszności, że wreszcie niezawsze trafnie oceniał wykonalność ustaw.

Ustępujący Sejm pozostawił skarbowość nieuregulowaną i zmuszony jest przekazać uregulowanie waluty nowym ciałom ustawodawczym. Nie było to jednak winą Sejmu, który zadaniem z rządów nie krzyżował planu regulacji finansów. Winy Sejmu możnaby się dopatrzeć najwyżej w tem, że nieraz pchał do wydatków, przekraczających siły finansowe państwa.

Niechaj wolno nam będzie wyrazić ciałom prawodawczym, wchodzącym w miejsce Sejmu, życzenie, aby ich członkowie interes osób uważali zawsze za własny i aby w swej pracy nie zapominali o tem, że ustawy, jeżeli mają przynieść pożytek krajowi, nie mogą być rezultatem walk partyjnych, ale winny być raczej tylko streszczeniem poczucia słuszności, zapisanego w sumieniu każdego uczciwego człowieka. Oby przyszły Sejm postarał się o wyłonienie rządu, któryby poprowadził kraj drogą spokojnego rozwoju, któryby umiał uzdrowić naszą skarbowość, któryby, szanując prawo, uzyskał zaufanie kraju i świata. Po przemówieniu rozległy się ze strony prawicy okrzyki na cześć marszałka, lewica zachowała milczenie.

Bezpośrednio potem marszałek zamknął posiedzenie i posłowie udali się na rant, urządzony w kłoborach sejmowych, w którym wziął udział Naczelnik Państwa. Rant zgromadził kilkaset osób, poza posłami wzięli udział przedstawiciele rządu, świata politycznego i artystycznego. W produkcjach artystycznych wziął udział świetny artysta Frenkel, art. opery Dygas i pianista Turczyński.

Podział Sejmu na kluby poselskie.

Warszawa. (Tel. wł.). (G). Niezwykle ożywienie zapanowało w gmachu Sejmu, zjechali się prawie wszyscy posłowie nowego Sejmu i Senatu, oraz Sejm konstytucyjny.

„WYZWOLENIE”.

„Wyzwolenie” powołało na przewodniczącego kl. sejmowego Thugutta, senatorskiego Woźnickiego. Poza tem utworzono komisje regulaminową, która ma dopiero ustalić wewnętrzny regulamin klubu, na którego podstawie dopiero klub się ukonstytuuje ostatecznie.

Okazuje się, że do „Wyzwolenia” przeszli następujący posłowie stałniczy: dr. Putek, Sejb, Sanoyca, Wiewióski, Krempa, Siwiński Hip.

P. S. L.

W ciągu dnia odbywały się posiedzenia klubów. Zapowiedziane posiedzenie klubu P. S. L. ograniczyło się do przemówienia pożegnającego pos. Witosa, zwróconego do ustępujących posłów. — Sprawy wyboru zarządu odłożono do czwartku.

P. P. S.

Na obradach klubu P. P. S. zdecydowano istnienie wspólnego wydziału dla Sejmu i Senatu. Na prezesa powołano pos. Barlickiego, na wiceprezesów Moraczewskiego i Posnera. Na członków zarządu Piotrowskiego, Zarembę i Paczka. — Poza tem zdecydowano na jednym z pierwszych posiedzeń Sejmu wnieść interpelację w sprawie znieszenia niektórych posłów. Klub liczy 48 członków, z tego 41 posłów, 8 senatorów.

N. P. R.

NPR. utworzył również wspólny klub dla Sejmu i Senatu. Prezesem wybrano dr. Wachowiaka, wiceprezesami Chadżyńskiego, Banaszka sekretarzami Mieczyskiego i Piecha, gospodarzem Kierczyńskiego. Klub liczy 21 członków, 18 do Sejmu, 3 do Senatu.

Z. L. N.

ZLN. pozostawił na razie stary zarząd. Wybory odłożono na później.

Sasiadująca z PPS. — NPR. traci swego wiceprezesa dr. Fichną, który zrzekł się mandatu, zyskuje natomiast dobrego mówcę i organizatora w osobie redaktora toruńskiego „Głosu Robotnika”, Karola Popiela.

Z grup ludowych „Wyzwolenie” przeprowadziło największą ilość — wybitnych inteligentów, wśród nich wielu takich, którzy dotąd nie pozostawali z partią w organizacyjnym związku. Wymienić tu należy b. nin. kolei, profesora Politechniki lwowskiej dra Bartla, postępowych polityków na terenie warszawskim prawników Śmiarowski, b. wiceministra sprawiedliwości i radnego tr. Warszawy Lypacewicza. Dotychczasowy prezes klubu sejmowego p. Woźnicki przechodzi do Senatu. Z lewicy ludowej obok p. Putka przeszedł p. Sanońca. Sprawa stosunku ich do „Wyzwolenia” jeszcze nie została rozstrzygnięta.

Jakie pożądanie nabytki w klubie poselskim Piasta wymienić należy pp. Wilkońskiego, Bogusławskiego, Wyrzykowskiego. Nie wchodzi do Sejmu zasłużony pracownik parlamentarny p. Grzędziński i ideowy i czysty poseł włościański, b. redaktor „Siewby” p. Kielak, który miejsce swego na łonie państwowej ustąpić musiał bogaczom Marjanowi Dąbrowskiemu, Lizakowi, Szydłowskiemu. Ubytek p. Józefa Rączkowskiego, specjalisty w sprawach przywozu i wywozu (zwłaszcza jaj) zapisać należy na konto zwsków. Pp. Bojko, Średniawski, Kędzior, Buzek przechodzą do Senatu. Obok nich zasiądzie nowowybrany red. Wystouch.

Na prawicy zasiądzie cały szereg dziennikarzy. A więc w Sejmie p. Rabski („Kurjer warsz.”), Stroiński („Rzeczpospolita”), Stan. Kozicki („Kurjer Poznański”), sprawozdawcy sejmowi Dzierżbicki i Majewski, agitatorzy Wierczak, Rymar, Matłosz. Do Senatu przechodzą, pp. Balicka, Jabłonowski i posłujący pierwszy raz p. Koskowski (z „Kurjera Warsz.”).

Przegląd światowy.

CZESI PRZECIW FASZYSTOM.

(sp.) 23. Czm. wygłosił leader czeskiej partii narodowo-socjalistycznej sen. Kłofacz silną mowę przeciw komunizmowi i przeciw szarlatanom i demagogom, jak się wyraził, którzy zapędzają lud w podwótko reakcji — czyli przeciw faszystom. Wykazał niebezpieczeństwo faszyzmu, ruchu antystowiańskiego, stojącego w awangardzie wotecznicztwa niemiecko-madziarskiego.

JACK LONDON.

15

BOKS I MIŁOŚĆ.

POWIEŚĆ

przełożyła M. Kuncewiczowa.

(Ciąg dalszy)

Trzeci z kolei mężczyzna wystąpił na środek boiska — młody chłopak o sprytniej fizjonomii, w kamizelce, bez marynarki.

„Eddy Jones, który będzie sędziował w tych zapasach” — oznajmił wywoływacz.

„Brawo Eddy” — odkrzyknęła publiczność wśród oklasków. Widać było, że ten także był bardzo lubiany.

Obaj zapaśnicy wciągali rękawice przy pomocy swoich trenerów, a jeden z trenerów Ponta'y podszedł do Joe'go i obejrzał jego rękawice, zanim ten zdał je włożyć. Sędzia zaważwał obu na środek areny. Trenerzy ruszyli w ślad za nimi, tworząc w ten sposób całą grupę. Joe i Ponta zwróceni ku sobie, sędzia pośrodku, a trenerzy z tyłu, z głowami wyciągniętymi naprzód, opierali sobie wzajemnie ręce na ramionach. Sędzia coś mówił, wszyscy inni słuchali uważnie.

Grupa rozwiązała się: wywoływacz znowu wystąpił na front.

— Joe Fleming, waga sto dwadzieścia kilogramów — rzekł — Walczyć będzie z John'em Ponta, sto czterdzieści kilogramów. Będą walczyli półty, póki jedna z rąk pozostawać będzie wolna; w czasie walki stosować się będą ściśle do rozkazów sędziego... Publiczność winna pamiętać, że roz-

PROPAGANDA MADZIARSKA ZA GRANICĄ.

(sp.) Z interpelacji posła czeskiego Hinaszowskiego (nar.-socjal.) wyjmujemy następujące szczegóły: Madziarzy starają się ożywioną propagandą zagraniczną przekonać Europę i Amerykę, że rozdzielenie naturalnej całości geograficznej, objętej Karpatami, Adriatykiem po Sawę i Dunaj nie wydaje na dobre ani pod względem gospodarczym, ani politycznym. Centrum tej agitacji za integralnością Węgier jest madziarskie stowarzyszenie narodowe (Magyar Nemzeti Szövetség). Głównie działalność propagandystyczna zwróciła się ku Anglii, wszak magnateria węgierska oddawna uprawiała anglomanję i między arystokracjami W. Brytanji i Węgier jest dużo węzłów krwi i ducha. Studenci węgierscy wyjeżdżają na studia do Anglii, gdzie wśród kolegów założyli nawet „Ligę Samookreślenia Węgier”. Wychodzą madziarskie gazety po angielsku, książki. Ang. muzeum pedagogiczne ma wydawać mapy z dawnymi madziarskimi nazwami, organizuje się wystawa ludoznawcza Węgier. W innych krajach pracują wysłańcy patriotów madziarskich też żywo. Pono zjedнали sobie misję kwakrów („society of friends”). Wreszcie bardzo wzorowo na Węgrzech pracują biura dla uchodźców z Słowacji, Siedmiogrodu i Banatu, które uprawiają propagandę niezapominania jednej ojczyzny Arpada.

PROJEKT DYKTURY OSZCZĘDNOŚCIOWEJ W NIEMCZECH.

(B.) Nowy kanclerz niemiecki Cuno oświadczył w Sejmie Rzeszy, że jego zadaniem będzie podniesienie kursu marki. Jednym ze środków będzie zaprowadzenie „dyktury oszczędnościowej”. Na dyktatora upatrzony jest prezydent izby obrachunkowej Sämsch.

A JEDNAK NIEMCY BOJĄ SIĘ KOALICJI.

(B.) Wiadomość o jednolitym froncie w łonie wielkiej i małej koalicji wywołała w Berlinie przerażenie. Niemcy pocieszają się jeszcze nadzieją że wiadomości te są jeszcze niesprawdzone.

NIEDOLA UCHODźCÓW ROSYJSKICH W TURCJI.

(sp.) Z chwila, gdy Konstantynopol wszedł w krąg oddziaływania Angory, jak wiadomo zaprzyjaźnionej z Moskwą, doła emigrantów, którzy po rozbitiu armji gen. Wrangla schronili się do Konstantynopola i okolic, stała się oplakana. Są oni narażeni wprost na śmierć. Nikt ich nie chce przyjąć. Anglia wywiozła drobną część do Egiptu i na Cypr, ale dla braku okrętów nie chce

strzygnięcie nastąpić musi. W tym klubie walki nierozegrane nie są we zwyczaj.

Prześliznął się pod sznurem i zeskoczył z areny na podłogę. Po rogach estrady zakotłowało się, gdyż trenerzy zbierali stołki i kubły i spychali je w dół od sznurem. Na boisku pozostali jedynie dwaj zapaśnicy i sędzia. Zadrzewiał gong. Obaj mężczyźni posunęli się gwałtownie ku środkowi. Na odłamek sekundy ich prawe dłonie wyciągnięte zwały się w ceremonialnym uścisku. Natychmiast potem Ponta zaatakował wściekle w lewo i w prawo, a Joe wymknął mu się odskakując. Jak pocisk, rzucił się za nim Ponta i zwał się z przeciwnikiem.

Walka była rozpoczęta. Genevieve przycisnęła rękę do piersi i patrzyła. Była oszołomiona nagłością i impetem ataku Ponta'y, oraz ilością ciosów, jakie wymierzał. Czula, że Joe z pewnością zostanie zmiażdżony. Chwilami nie mogła dostrzedz jego twarzy, tak gęsto przesłaniały ją rozmięgotane rękawice. Natomiast słyszała odgłos uderzeń, a każdy cios bolesnym echem obijał się o nią gdzieś w okolicy serca. Wszak nie wiedziała, że to co słyszała było hałasem, wywołanym przez zderzenie rękawic, albo opadnięcie rękawic na ramiona i że nikomu nie działa się żadna krzywda.

Nagle zdała sobie sprawę, że jakaś przemiana zaszła w walce. Obaj mężczyźni trwali w kurczowym uścisku; ciosy nie padały już wcale. Genevieve zorientowała się, że musi to być ów chwyt, o którym Joe mówił jej, że się nazywa „clinch”. Ponta usiłował się wyswobodzić, Joe nie puszczał. Sędzia krzyknął: „Przerwać!” Joe spróbował umknąć, lecz tymczasem Ponta uwoinił jedną rękę

słyszec o dalszych transportach. Ostatnio cyla Jugosławia przyjecha 5.000 mężczyzn. Komituchodźców obraduje obecnie w Konstantynopolu by zaradzić trosce tej. Podnoszą się głosy, wskazuje, że Rumunia, a zwłaszcza Polska, mogłyby pomieścić emigrantów. Wobec tego czynny powołane winny baczyć, by znowu nie wsiadł w kraj nasz element obcy, zgoła nie pożądan.

Utrwalone gabinety.

VOTUM ZAUFANIA DLA GABINETU CUNO.

Berlin. (PAT.). 26/11. Polradio. Podczas debaty nad oświadczeniem nowego kanclerza szczególną uwagę zwracało przemówienie dra Semanna przywódcy stronnictwa ludowego, mówiącego to, że wyrażał się on bardzo ujemnie o stronnictwach lewicy oraz energicznie zaakcentował ideę wielkiej koalicji stronnictw. W ten sposób opozycja lewicy przeciwko Stresemannowi dotyczy głównie jego żądania zmiany ustawy o ochronie republiki. Stresemann poświęcił głównie część swej mowy niemieckiej polityce zagranicznej, zwłaszcza w stosunku do Francji. Sytuacja ekonomiczna finansowa Francji — mówił Stresemann — jest zagrożona, podobnie jak sytuacja Niemiec, o ileby nie miała nastąpić żadna zmiana w kierunku polityki obecnej. Następnie uchwalono votum zaufania wszystkimi głosami przeciw głosom komunistów i małej grupy nacjonalistów. Najbliższe posiedzenie parlamentu zostało odroczone do 4. grudnia br.

PARLAMENT AUSTRJACKI UCHWAŁIŁ REFORMĘ SKARBUR I ADMINISTRACJI.

Wiedeń. (PAT.). Zgromadzenie Narodowe przyjęło w trzecim czytaniu ustawę finansową w Austrii. Ustawę upoważniającą przyjęto w niedzielę po burzliwych obradach w trzecim czytaniu. Rada ministrów zajmie się we wtorek problemem sanacyjnym.

MUSSOLINI OTRZYMAŁ VOTUM ZAUFANIA DO KOŃCA ROKU 1923.

Rzym. (PAT.). 25/11. Izba deputowanych głosami przeciw 90 powzięła uchwałę wyrażającą rządowi votum zaufania, oraz nadającą specjalne pełnomocnictwa do 31 grudnia 1923 do przeprowadzenia reorganizacji finansów i administracji publicznej.

Rzym. (PAT.). 25/11. Zgodnie z propozycją Mussoliniego, Izba deputowanych odroczyła swoje posiedzenie bezterminowo. Dla depesz wysłanych za granicę obowiązuje znowu ścisła cenzura

kę i Joe rzucił się w nowy „clinch”, żeby uniknąć ciosu. Tym razem jednak — zauważyła — jego rękawica przyciskała mocno usta i brodę Ponta'y i na drugie wezwanie „Przerwać!”, Joe odepchnął głowę przeciwnika, a sam odskoczył wolny.

Na przeciąg kilku króciutkich chwil nie miało zasłaniało jej widoku kochanka. Lewa jego nogą była wysunięta ookolwiek, kolana zgięte; skradał się z głową wtuloną w ramiona, trzymając przed sobą ręce w pozycji przepisanej, zarówno gotów do obrony, jak do ataku. Wszystkie mięśnie jego ciała były napięte i przy każdym ruchu widać było, jak nabrzmiewają, zwijają się i pęczają, niby żywe stworzenia, ukryte pod białą skórą.

Lecz oto Ponta ponownie rzucił się na niego i Joe musiał znowu walczyć o przetrwanie. Podkradł się nieco bliżej, mocniej zebrał się w sobie i okrył możliwie najszczelniej rękoma, łokciami i ramionami. Ciosy sypały się nań, jak ulewa; wydawało się, że Joe zostanie zbity na śmierć. Tymczasem on nastawiał pod uderzenia rękawice i plecy, pochylał się naprzód lub w tył, stosownie do siły razów, zupełnie jak drzewo w czasie nawałnicy; a sala krzyczała w zachwycie. Dopiero, kiedy to burzliwe uznanie tłumowi doszło do tej świadomości, kiedy ujrzała Silversteina, nie mogąc go usiedzieć na krześle z nieprzytomnej, wariackiej radości i kiedy usłyszała wrzask niezliczonych gardzieli: „Brawo, górą Joe!” — pojęła, że jej najmilszy bynajmniej nie jest nieszczęsną ofiarą, że przeciwnie, powodził mu się dobrze. I znowu Joe wyłonił się na chwilę i zniknął czentredziej w szalonej zawierusze okrucieństwa.

(C. d. n.)

Dalsza formacja klubów sejmowych.

GRUPA DUBANOWICZA.

Dawna grupa Dubanowicza ma zmienić obecnie swą nazwę z powodu przystąpienia agrarijuszów z Poznania. Na razie wybrano tymczasowy zarząd w składzie: Prezes Dubanowicz, wiceprezes Chłapowski (agr.) i Stroński.

„CHLIBOROBII“.

Ukraińcy wschodnio-małopolscy utworzyli wspólny ukraiński klub włościański z prezesem Iwanem Dutczakiem i zastępcami Zaruskim i Meinykiem.

UKRAIŃCY Z WOŁYNIA

utworzyli oddzielny klub sejmowy (20) i senatorski (6 posów). Prezesem kl. sejmowego wybrano inż. Wasilewskiego, wicepr. Podborckiego, Pirogowa. Prezesem kl. senat. adw. Karpińskiego, wicepr. Czerkaskiego.

KLUB NIEMIECKI.

Niemiecki 16 pos. kl. sejmowy: prezes Naumann, wiceprezesi Spickermann, Klinke i Utta. Kl. senacki 5 pos., prez. Hassbach, zastępca Szczepanik. Mówią tutaj, że klub posłów niemieckich dzielić się będzie na 2 frakcje, różniące się między

sobą pod względem przekonań społecznych: konserwatywną i ludową.

ŻYDZI.

Żydzi (sjeński i ortodoksi) 34 posłów. Na razie powołano tylko prezesa Thona, wybory zarządu odłożono.

BIALORUSINI.

Białorusini utworzyli odrębny klub: na prezesa powołano pos. Taraszkiewicza.

Inne kluby ukonstytuują się dopiero po otwarciu Sejmu.

*

GEN. KOMISARZ POLSKI W GDAŃSKU USTĘPUJE.

Warszawa. (AW.). Wobec powołania p. Plucińskiego do Senatu aktualną staje się sprawa obsadzenia stanowiska komisarza gen. w Gdańsku. Wedle informacji p. Pluciński ma zamiar złożyć podanie o urlop na czas trwania mandatu w myśl przepisów służbowych. Jako kandydat na stanowisko generalnego komisarza wysuwany bywa konsul polski w Gdańsku p. Keszycy.

Wprowadzenie waluty polskiej na G. Śląsku.

Katowice. (AW.). Na poniedziałkowym posiedzeniu Sejmu śląskiego przyjęto jednogłośnie następujący wniosek rządu: Sejm wyraża zgodę na zaprowadzenie w górnośląskiej części wojewódz-

stwa śląskiego waluty polskiej stosownie do postanowień art. 306 polsko-niemieckiej konwencji, zawartej w Genewie 15. maja br. Ogłoszenie tej uchwały nastąpi z dniem 1. grudnia br.

Konferencja wschodnia w Lozannie.

Siódmy dzień obrad.

Interesy naftowe amerykańsko-angielskie.

AMERYKAŃSKA OBSERWACJA Z ZASTRZEŻENIAMI.

Lozanna. (PAT.) 26. XI. Wczoraj przed południem delegacja amerykańska wzięła po raz pierwszy czynny udział w pracach konferencji lozańskiej. Obserwator amerykański Child złożył oświadczenie, że Stany Zjednoczone nie mogą doświadczyć do tego, aby uregulowano jakkolwiek kwestje terytorjalną w sposób mogący z góry przesądzać załatwienie wszystkich innych spraw. Stany Zjednoczone pragną tylko uznania zasady równouprawnienia gospodarczego wszystkich narodów. Nie żądają one ani dla siebie jako dla państwa, ani dla swoich obywateli, stanowiska uprzywilejowanego, życzą sobie tylko ochrony swych praw i zagwarantowania zasady otwartych drzwi. Oświadczenie Child'a wywarło bardzo silne wrażenie na uczestnikach konferencji i usunęło na drugi plan wszelkie inne sprawy. Mówią, że Child odbył konferencję z Ismedem paszą i innymi członkami delegacji tureckiej. Jak wiadomo Ameryka interesuje się specjalnie kwestią Mossulu. Mówią też, że przedstawiciel amerykańskiego

Standard Oil Company jest obecnym w Lozannie i odbył konferencję z delegacją turecką.

DEFINITYWNY PODZIAŁ TRACJI.

Lozanna. (PAT.). 25. bm. definitywnie ustalono, że europejską granicą Turcji będzie rzeka Marcica zgodnie z notą aliantów z dnia 23. września. Zachodnią Tracja przypadnie Grecji.

TURCY ŻADAJĄ WYSP U WYLOTU DARDANELI.

Lozanna. (PAT.). W kwestji wysp Egejskich Turcy stawiają dwa żądania: przyznania praw suwerennych nad wyspami Imbros, Lemnos i Tenedos. Drugie żądanie dotyczy demilitaryzacji wysp Mitylenu i Chios, które przyznano Grecji. Na sobotnim posiedzeniu pierwsze żądanie tureckie spotkało się z mało życzliwym przyjęciem.

APARTAMENTA ROSYJSKIE W LOZANNIE.

Lozanna. (PAT.) Delegacja rosyjska zamówiła lokal, składający się z 3 pokoi oraz 3 wielkie sale.

ZAWARCIE UMOWY ROLNEJ.

Warszawa. (AW.). W min. pracy i opieki społ. odbyło się pierwsze wspólne posiedzenie mieszanej komisji dla zawarcia umowy zbiorowej w rolnictwie. W obradach wzięli udział przedstawiciele większej własności ziemskiej, delegaci związków zawodowych robotników rolnych. Umowę zawarto na 2 lata, tj. 1923 i 1924.

Rosyjską delegację na konferencję lozańską składają: Cziczerin, Rakowski, Worowski i Mdiwami (?) Delegacja ta reprezentuje również Ukrainę i Gruzję. Rakowski przybył już do Lozanny. (PAT.).

Gabinet wojskowy w Grecji. Pułkownik Gonatas zdołał uformować gabinet, w skład którego wchodzi 5 wojskowych i 8 osób cywilnych. Między innymi były poseł grecki w Bernie Aleksandris. (PAT.).

Niemiecko-rumuńskie rokowania, dotyczące różnic, istniejących jeszcze z czasów wojny, będą wkrótce podjęte — w tym celu wyjadą delegacji niemieccy w najbliższych dniach do Bukaresztu. (PAT.).

Wiadomości telegraficzne.

Sorbona forytuje Czechy. W Sorbonie odbyło się wczoraj wręczenie dyplomów doktorów honoris causa 9 profesorom zagranicznym, między innymi Masarykowi i Beczowski. (PAT.).

† Gen. por. Wacław Iwaszkiewicz.

Dnia 25. bm. o godz. 10 wieczorem zmarł w szpitalu Ujazdowskim w Warszawie gen. Iwaszkiewicz, jeden z wodzów w okresie urwającego się bytu Polski. Do znanej ogólnie postaci zmarłego dorzucamy kilka dat, by wskazać ją w pamięci przepominających.

Monolit wielki wszystkich cech żołnierza frontowego, jednoczący zdolności taktyczne z rozlewnością serca znalazł oparcie i teren oddziaływania we Lwowie podczas walk w r. 1919 o posiadanie tego miasta.

Silna indywidualność, odznaczająca się wybitnie na tle szerokiej natury, sprzegła się z grodem kresowym, pod którego cieniem wspomnienia przeszedł zmarły w nieskończoność.

Sp. gen. Iwaszkiewicz urodzony na Syberji około r. 1875, pochodził z rodziny polskich emigrantów. Po ukończeniu szkoły kadeckiej pozostał na stałe w wojsku rosyjskim, gdzie osiągnął rangę pułkownika. W r. 1905 brał udział w wojnie japońskiej. Po wielkiej rewolucji w r. 1917—18, w chwili powstawania Polski, sp. gen. Iwaszkiewicz przeszedł do służby wyczuwanej niegdyś sercem Polski.

W niedługi czas, bo na wiosnę 1919 r., porucza mu Naczelne Dtwo rozbić okalającego Lwów pierścienia ukraińskiego. Ofenzywa podjęta na większą skalę zaświetliła pełnym triumfem w dzień wielkanocny, a w blaskach jej stanęła zmarła postać generała. Oswobodzeniem Lwowa zdobył on sławę i uwielbienie mieszkańców, a dalszymi czynami utwierdzał je.

Ze stanowiska d-cy OG. we Lwowie przeniesiony do Warszawy, wzięł ponownie czynny udział w obronie Polski w czasie najazdu bolszewickiego. Był wtedy dowódcą armii frontu połudn.-wschodniego.

W okresie demobilizacji przeszedł zmarły wskutek nadwyreżonego zdrowia w stan nieczynny, zresztą straszliwa w skutkach choroba brała go już w posiadanie. W tym czasie powrócił z Syberji rodzina zmarłego i osiadła na 28 morgach ziemi w Grodzieńszczyźnie, nadanych generałowi za wybitne zasługi bojowe.

Troska o byłą matkę i siostrę pogarszała stan Jego zdrowia. Akcja ratunkowa zorganizowana we Lwowie wpłynęła kojąco na przebieg choroby, lecz nie na długo. Gwałtownie zbliżał się kres cierpienia, nadszedł moment decydujący i... Parka przecięła nić ziemskiego bytowania. — Przedtem jeszcze, na łóżku śmiertelnym udekorowano sp. gen. Iwaszkiewicza orderem „Virtuti Militari” II klasy.

*

Według ostatnich wiadomości, udzielonych łaskawie przez wiceprezydenta Stahla pogrzeb odbędzie się we czwartek w Warszawie, gdzie m. Lwów reprezentować będzie dyr. Tomicki. Następnie zwłoki przewiezione będą do Lwowa. Pogrzeb, urządzony kosztem miasta, odbędzie się prawdopodobnie w piątek. Zmarły, związany tak ściśle z obroną i oswobodzeniem Lwowa, spożenie na cmentarzu Obrońców Lwowa, obok grobu sp. Skarbka.

Powszechne wykłady uniwers. i polit.

(gmach posejmowy, o godz. 8.)

28. listopada, wtorek: Prof. dr. St. Zakrzewski: „O znaczeniu Odry i Wisły w dziejach Polski“.

29. listopada, środa: Prof. Bron Janowski: „Gospodarstwo wiejskie w dolinie Wisły“.

30. listopada, czwartek: Prof. dr. L. Kozłowski: „Przedhistoryczne dzieje dorzecza Wisły“ I. Okres kamienny. (Z obr. świetln.).

1. grudnia, piątek: Dyr. dr. K. Nittmann: „Wisła. Krajobraz, ludzie i przyroda w górnym jej biegu“ (Z obr. świetln.).

2. grudnia, sobota: Prof. dr. L. Kozłowski: „Przedhistoryczne dzieje dorzecza Wisły“ (z obr. świetln.).

3. grudnia, niedziela: Prof. dr. Krzemieniecki: „Szata roślinna dorzecza Wisły“ (Z obr. świetln.).

Sąd doraźny we Lwowie.

Ofara tajnej bojówki ukraińskiej. — Uczniowie szkoły realnej mordercami

Trybunał sądu doraźnego rozpatruje od wczoraj jedną z wielu w ostatnich czasach zbrodni, podsygnowanych niepoczytalną nienawiścią prowodyrów ukraińskich.

Ofiary rozkazu tajnej bojówki ukraińskiej dwaj uczniowie szkoły realnej zasiedli na ławie oskarżonych, mianowicie Roman Łucejko, 20 lat liczący, gr. kat. obrz., prywatny uczeń szkoły realnej, zamieszkały w Lubyczy kameralnej przy rodzicach i Wasyl Krupa, 20 lat liczący, gr. kat. obrz., ukończony uczeń VII. kl. szkoły realnej, zam. w Lubyczy kameralnej.

Oskarżeni oni są o zbrodnię skrytobójczego zasadniczego morderstwa, popełnionego wieczorem 13. listopada br. w Lubyczy królewskiej na osobie Michała Lanowego, zwrotniczego kolejowego, przewodniczącego komisji wyborczej.

Trybunał składa się z sędziów: Angielskiego jako przewodniczącego, Mayera, dr. Hutna i Szulślawskiego, jako wotantów.

Ustne oskarżenie wniósł prok. dr. Paklikowski. — Ława obrońców ślinie obsadzona przez znanych z procesu Fedaka i tow. mecenasów: dr. Głuszkiewicza, dr. Ewyna, dr. Szuchewycza, dr. Bendla i dr. Stef. Fedaka.

TREŚĆ OSKARŻENIA:

Na podstawie przyznania się obu obwinionych w śledztwie policyjnym i sądowym, stwierdzeniem zostało, że obwinieni jako członkowie tajnej organizacji wojskowej ukraińskiej, mającej na celu wywołanie powstania we wschodniej części Galicji i mającej wykonywać sabotaże, otrzymali rozkaz z tejże organizacji wykonania zamachu na Michała Lanowego z tego powodu, że Lanowy, jako gorący patriota polski okazał się niebezpiecznym dla sprawy ukraińskiej.

Obwinieni zwlekali z wykonaniem zamachu przez jakiś czas, dopiero przyaresztowanie Jana Łucejki, brata obwinionego Romana Łucejki, spowodowało obu obwinionych do powzięcia zgodnego zamiaru pozbawienia życia Michała Lanowego. Decyzja obu obwinionych w tym kierunku zapadła w dniu 9. listopada.

Obwinieni zeznali ponadto zgodnie, słuchani przed sędzią śledczym, w dochodzeniach przygotowawczych, że mieli osobiste pobudki do nienawiści i zemsty przeciw Michałowi Lanowemu i że te pobudki osobistej natury skłoniły ich do stanowczej decyzji. Do dnia 13. listopada nie mieli obwinieni sposobności wykonania zamachu, jak to sami zeznali. Obw. Wasyl Krupa, mając już polecenie z tajnej organizacji wojskowej dokonania zamachu na Michała Lanowym, postarał się o rewolwer 8-strzałowy, który za pośrednictwem swej siostry Ireny Krupy, przy zachowaniu odpowiednich ostrożności wy dostał od Ksawerego Procyka wraz z 3-ma nabojami. Rewolwer ten wraz z tymi nabojami wręczył obw. Krupa Romanowi Łucejce i ten przechowywał go u siebie w sianie w stodole. Łucejko wypróbował ten rewolwer przez oddanie z niego jednego strzału. Ponieważ kule były za krótkie, postarał się obw. Łucejko o nowe naboje, które nabił rewolwer.

W dniu 13. listopada, stosownie do umowy, wywołał obw. Krupa gwizdaniem obw. Łucejka z mieszkania, aby poszukać Lanowego i dokonać na nim zamachu. Obw. Łucejko zebrał ze sobą rewolwer nabitą 8 patronami, który ukrył w futerału, poczem obaj razem w poszukiwaniu Lanowego udali się do szynku Rozalii Fufasiewiczowej. Przekonawszy się osobiście, że w trzeciej izbie znajduje się Lanowy w towarzystwie, kazali sobie tu podać pół funta szynki, którą w drugim półkoju skonsumowali. Następnie udali się obaj obwinieni, jak to sami przyznali, dla podniecenia się trunkiem, do szynku Ryfki Sauerbrunowej, gdzie Roman Łucejko wypił kieliszek wódki, zaś Wasyl Krupa szklanek piwa. Za szynkę i trunki płacił Łucejko. Do tego samego szynku przyszedł Michał Lanowy, co gdy stwierdzili obaj obwinieni, postanowili wyjść ze szynku i czekać na powrót jego do domu.

Obwinieni zajęli miejsce obok kościoła, na skraju lasu, przy drodze, którą Lanowy miał wracać do domu. Gdy ze szynku Sauerbrunowej

wyszedł Lanowy około 8. wieczór w towarzystwie Iwana Hurija, obwinieni przekonawszy się, że to istotnie wyszedł z szynku Lanowy, przyczem obaj obwinieni zgodnie podali, że Iwan Hurij znajdował się po lewej stronie Lanowego i prowadził go pod rękę, przepuścili ich obu obok siebie, poczem obaj w zamiarze dokonania zamachu puścili się w ślad za nimi. Gdy byli oddaleni około 15 kroków za kościołem, wówczas

Łucejko wjął z futerału rewolwer

i wręczył go Krupie ze słowami: „majesz rewolwer, strzaj w Lanowego, a jak jego zabijesz, to ja usunę drugiego protywnyka”. Po tych słowach

Krupa wysunął się naprzód i zbliżywszy się do Lanowego, strzelił do niego z tyłu, w tem przeświadczeniu — jak sam zeznał — że go musi trafić Roman Łucejko postępował za nim. Po oddaniu strzału, obaj obwinieni zbiegli na łąkę, poczem skierowali się ku domowi Łucejki.

Po drodze Krupa oddał rewolwer Łucejce, by go schował, co też Łucejko uczynił, zakopując go w lasku. Rewolwer ten odgrzebał Łucejko dnia następnego i oddał w ręce władzy policyjnej.

Obaj obwinieni zeznali zgodnie, że do winy się poczuwają w zupełności i że dokonali zamachu na Lanowego z pobudek politycznych, na podstawie otrzymanego rozkazu i z powodu osobistej zemsty.

Po przedstawieniu powyższego oskarżenia przez prokuratora, obr. dr. Ewyna uczynił „zajawę” co do języka ukraińskiego, domagając się, aby akt oskarżenia wygłoszony też został w języku ukraińskim, oraz domagał się czterogodzinnej przerwy dla porozumienia się z oskarżonymi.

Trybunał nie przychylił się do wniosku o wygłoszenie aktu oskarżenia w języku ruskim i tylko godzinę przeznaczył na konferencję z oskarżonymi.

ZMIANA ZEZNAŃ OSKARŻONYCH.

Po konferencji z obrońcami przesłuchano najpierw osk. Romana Łucejka, który odwołuje swoje pierwotne zeznania. Wprawdzie był krytycznego wieczora razem z Krupą w szynku jednym i drugim, ale poszedł potem spać do stodoly. — Twierdzi, że do Lanowego nie miał żadnej złości, nawet był drużbą na jego weselu.

Przew. r. Angielski odczytuje zeznania, złożone przed sędzią śledczym, gdzie przyznał, że należał do tajnej organizacji ukraińskiej, że w lipcu br. złożył przysięgę i otrzymał polecenie zabicia Lanowego, jako wroga Ukrainy, który córki swoje chrzczył na polskie, zamiast na gr. kat., rodzinie nie pozwalał świąt ruskich obchodzić, a samemu Łucejce groził doniesieniem do szkoły za to, że nie pocałował ewangeliji.

Zamordowanie Lanowego lub innego z wybitniejszych Polaków w Lubyczy, było warunkiem koniecznym do przyjęcia Łucejki na tajną politechnikę ukraińską.

Zeznania swoje, złożone na policji, odwołując, tłumaczy, że złożył je pod przymusem, bo go bito na policji.

Gdy przewodniczący zwraca mu uwagę, że przed sędzią śledczym, który go z pewnością nie bił, zeznał to samo, osk. Łucejko tłumaczy, że uważał sędziego śledczego za agenta policji.

W odpowiedzi na pytanie obrońcy odpowiada Łucejko, że „Lanowy był tak małą figurą, iż nie parzyłby za niego swego życia”.

Drugim oskarżonym Wasyl Krupa odwołuje także swoje zeznania. Twierdzi, że wszystko „zbrechał”, bo bito go w policji.

Przewodniczący odczytuje zeznania, złożone przed sędzią śledczym, na których opiera się oskarżenie. W śledztwie przyznał się Krupa, że już przed wyborami namawiał Łucejka, by pobić Lanowego laskami. Zeznał, że niejakiemu Białozorowi dał się namówić do przystąpienia do tajnej organizacji. W kilka dni po wstąpieniu do organizacji na tajnym posiedzeniu otrzymał rozkaz od sekcyjnego tej organizacji Draczkii, aby

zamordował jednego z trzech działaczy polskich w Lubyczy.

mianowicie naczelnika stacji Ząbkiewiczza, Lan-

wego, lub innego, którego nazwiska Krupa nie pamięta. W razie, gdyby rozkazu tego nie wykonał, nie miał prawa uczęszczać na wykłady tajnej politechniki, mimo, że już był przyjęty. Krupa bał się wykonać zamach i nawet zrezygnował z uczęszczania na wykłady, jednak w chwili, kiedy osk. Łucejko wręczył mu rewolwer i przyrzekł, że jeżeli Łucejko zabije Lanowego, on zgładzi jeszcze dwóch patriotów polskich. Krupa nie chciał uchodzić w oczach Łucejki za tchórze. dokonał zamachu. Tłumaczył Krupa wreszcie, że zeznał przed sędzią śledczym, sądził, że zeznał przed policją.

PRZESŁUCHANIE ŚWIADKÓW.

Na popołudniowej rozprawie, odbywającej się w dużej sali sądowej, znawca sądowy prof. dr. Sieradzki wydał orzeczenie na podstawie sekcji zwłok śp. Lanowego. Kula poszarpała kiszki i wyszła brzuchem, powodując silny krwotok wewnętrzny, następstwem czego była śmierć Lanowego. Przystąpiono do przesłuchania świadków. Powołano 29 świadków, głównie dla stwierdzenia szczegółów krytycznego wieczora. Żaden ze świadków nie widział momentu morderstwa.

Żona zamordowanego Anna Lanowa opowiada o ostatnich chwilach życia swego męża. Był on przytomny do śmierci i strasznie cierpiał, prosił, by wzięła brzytwę i dobiła go. Mówił, że nie miał z nikim nic do czynienia, jednak miał podejrzenie na obu obwinionych. Mówił, że Łucejko coś się na niego chmurzył i odgrażał się nawet, podejrzewając, że Lanowy spowodował aresztowanie jego brata. Przewidywał, że chce wykonać na niego zamach. Zeznanie dalej Lanowa, że bardzo często widywała obu obwinionych na stacji wtedy, gdy mąż miał służbę. Śp. Lanowy brał żywy udział w życiu polskim. Gdy Ukraińcy w czasie najazdu ostrzeliwali stację, pełnił on służbę pod gradem kul i oddał tem wielkie usługi armii polskiej. Dowództwo 12 dywizji piechoty dało mu pochwałę, odznaczony został „Orłętami”. Lanowa ma troje dzieci, najmłodszy syn jeszcze przy pierś, jedna z córek ma 3 i pół, druga 6 lat. Jakiśkolwiek jest rel. gr. kat., ochrzciła obie córeczki na rzym-sko-kat. obrządek. Skutkiem tego ks. Folis kłócił się z Lanowym. W końcu twierdzi Lanowa, że pozostała bez żadnych środków do życia. Przytacza się do postępowania karnego i żąda 25 milionów mp. odszkodowania.

Św. Iwan Hurij, który krytycznego wieczora siedzi ze śp. Lanowym do domu, zeznanie, że w chwili, gdy padł strzał, Lanowy zawołał: uciekajmy, żeby do nas kto nie strzelił. Poczuli biedz obaj, dopiero po jakimś czasie Lanowy powiedział, że go boli żołądek, wreszcie położył się na drogę i nie mógł iść dalej. Wtedy dopiero świadek przekonał się, że Lanowy został ranny.

Św. Stefan Hołowka stwierdza, że śp. Lanowy żył z ludnością ukraińską w zgodzie, bywał w restauracji i pił z nimi razem. Z chwilą, gdy brat osk. Łucejki, nauczyciel, przyszedł do wsi, zaczęły się nieporozumienia między ludnością polską a ukraińską. Owego nauczyciela aresztowano.

Św. Oleksa Huzik widział krytycznego wieczora, z jaką miną obwinieni weszli do szynku, w którym też był śp. Lanowy i z tegoabrał przekonania, dowiedziawszy się o zamachu, że nikt inny, tylko oni popełnili morderstwo. Łucejko już dawniej w sposób bardzo nieprzyjazny odnosił się do Lanowego.

O godz. 9. wieczór rozprawę odroczone do wtorku rano. Rozprawa odbywać się będzie w malej sali. Wyrak zapadnie we środe rano.

Kongres komunistyczny u św. Jura przed sądem.

PIĄTY DZIEŃ ROZPRAWY.

Zeznawał wczoraj czwarty z rzędu oskarżony Józef Krilky, słuchacz praw. Po zastrzeżeniu co do sądu „burżuazyjnego” i oświadczeniu, że do winy się nie poczuwa, wywoził osk. oszczędnie swoje poglądy z punktu widzenia komunistycznego. Podawał też, przyczyny, jakie powodują rozwój komunizmu. Więc szerzą go „Bogojczyźnianie” fabrykanci, a nie piatni agenci, a we wschodniej Galicji powstaje nadto komunizm z powodu polityki eksterminacyjnej Polski wobec mniejszości narodowych”. Walki narodowościowe, które

Austrii rozgorzały do czerwoności, tu rozgrzały się aż do białości.

Aresztowano tu aż 15.000 Ukraińców, i to zdaniem oskarżonego, tylko za to, że są Ukraińcami. Apoteozował oskarżony proletariat rosyjski i jego bohaterstwo. Porównując „bandy” Pethury, Bala-chowicza itp., wyraził się oskarżony obraźliwie o Naczelnika Państwa, za co na wezwanie prok. dra Gürtlera, został upomniany przez przewodniczącego. Występował oskarżony także przeciw rządowi Petruszewyczowskiemu, oświadczając, że ludność nie da się wziąć na wędkę jego patriotyzmu. Proletariat nie zapomni, że jego soldateska dławila ruch robotniczy.

Odpierał dalej osk. zarzuty aktu oskarżenia. Przyznał, że był członkiem Centr. komitetu partii komunistycznej Galicji wschodniej, brał udział w konferencji i rozsyłał bibule komunistyczne. Nie zaprzecza, że partia komunistyczna dąży do wzięcia władzy w Galicji wschodniej w swoje ręce. Przyznaje wreszcie, że pobierał płace od partii komunistycznej.

Osk. Izidor Senyk, b. słuchacz lwowskiej Politechniki, nie poczuwa się do winy i także mówi, że rząd burżuazyjny nie ma prawa sądzić go za przekonania komunistyczne, do których się przyznał i nie może sądzić za zdradę główną, bo wschodnia Galicja nie należy jeszcze do Polski. Przed konferencją świętojurską nie należał je-

szcze do partii, bo nie zglebił dostatecznie zasad komunistycznych, nastąpiło to dopiero w... więzieniu. Był on oficerem w armji Pethury, a nawet komendantem załogi w Białocerkwi na Ukrainie. Na konferencję świętojurską został zaproszony. Rozdawał tam chleb i herbatę. Znalaziona przy nim treść referatu na temat organizacji na wsi podczas odpustów, za pomocą kazań itp., nazywa „kumnyca”.

Osk. Nestor Chomyn, absolwent filozofii, nie poczuwa się do winy. Do partii komunist. należy. W r. 1915 dostał się do niewoli rosyjskiej i był w Turkiestanie do 1920 r. Mianowano go tam komisarzem „radiańskim” dla spraw narodowościowych. Zajmował się też organizowaniem partii komunistycznej wśród ukraińskiej ludności, pochodzącej z Galicji. Powrócił do Galicji, bo stąd pochodził i tu chciał pracować dalej dla idei komunistycznej. Do kogo tu przyjechał, nie chce powiedzieć. Osk. Cichowski zwrócił się do niego sam, bo słyszał o jego działalności w Turkiestanie i wciągnął do roboty. Oskarżony wyjeżdżał do Stanisławowa, Skolego itd. Na konferencję świętojurską zaprosił go Cichowski i prosił go też o zagajenie w języku ukraińskim dlatego, bo większość uczestników była ukraińska. Do sali dostał się pod znakiem umówionym.

Przesłuchanie Chomyna przerwano do wtorku rana.

Lochman i Kalinowski. Reżyseruje p. Żytecki. Próby dobiegają końca: obecnie pracownie teatralne montują samolot, który potrzebny jest w ostatnim akcie.

— Podczas obławy, przeprowadzonej przez policję wczoraj na czarnej giełdzie, zakwestionowano 91.655 marek niem., 40 dol. ameryk., 3 ruble carskie i 9 srebrnych koron austr.

— 15-letni bandyta, Stanisław Keller, 15 lat łączący, notowany i karany złodziej, rzucił się wczoraj na pl. Akademickim obok kina Warszawa na jakąś przechodzącą panie, wyrwał jej z ręki torebkę i zaczął uciekać. Został jednak schwytany i oddany w ręce policji. Odebrana torebkę oddano właścicielce.

Z całej Polski.

— Budowa Domu akademickiego w Warszawie. Wczoraj odbyła się w Warszawie uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę Domu akademickich.

— Groźba strajku w przemyśle metalowym. Z Warszawy donoszą: Związek metalowców zjednoczenia zawodowego polskiego pertraktował z Pol. Zw. przemysłowców metalowych w kwestii podniesienia płac robotnikom metalowcom, jak również i niepotrącania pożyczki, udzielonej w m. wrześniu. Odpowiedź przemysłowców wywołała niezadowolone wśród robotników.

— Zderzenie pociągów. Na linii kałiskiej między stacjami Strykowem a Glinianami zderzyły się onegdaj dwa pociągi towarowe. Parowozy uległy uszkodzeniu, a 24 wagonów zostało strąskanych. Przyczyna wypadku nieznana.

Ze świata.

— Mistrz Paderewski koncertuje. Niezwykłą sensację spowodował powrót znakomitego pianisty Paderewskiego na estradę koncertową w Ameryce. Jak pisma amerykańskie donoszą, mistrz Paderewski grał w pierwszej połowie bież. mies. z niezwykłym sukcesem w Nowym Jorku. W ciągu tej zimy mistrz Paderewski da 60 koncertów w większych miastach Stanów Zjedn. i otrzyma za każdy koncert 5000 dolarów, czyli razem otrzyma 300.000 dolarów; na nasze pieniądze przeliczone daje to przeszło 4 i pół miljarde marek (Grd.).

— (x) Bajania czeskie. W Preszburku wychodzi czeska gazeta „B. Z. am Abend”. W niedzielnym numerze czytamy tam frontowy telegram „Erzählung des Warschauer Aussenministers Warszowicz”. Jest to streszczenie konferencji prasowej min. spraw zagr. zaczynające się od słów, że inż. Narutowicz był do niedawna kierownikiem elektrowni magistrackiej w Zurychu i trzymane nadal w tym samym tonie z tą samą znajomością tematu.

(B.) Wirth się żeni. Prasa monachijska donosi, że b. kanclerz niemiecki dr. Wirth, zamierza zawrzeć związek małżeński z wdową po bankierze Herzfeldzie. Czyżby to było jedyne wyjście dla męża stanu, który na arenie politycznej doznał porażki?

— Pożar biblioteki w Winnipeg. Stymie z powodu swej bogatej biblioteki Collegium jezuitów św. Bonifacego w Winnipeg zostało gruntownie zniszczone przez pożar.

Zebrań, odczytów i widowisk.

— Wieczór autorski J. Mirskiego urządza Z. Z. Lit. Pol. w sali Kąsyńska i Kola lit.art. dnia 30. bm. o godz. 8. ze współudziałem J. Jedlicza, Fr. Frączkowskiego i szkoły dramatycznej.

— Stosunki handlowe austro-polskie. We czwartek 30. bm. o godz. 6 wiecz. w sali posiedzeń Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie (Akademicka 17) wygłosi dr. Juliusz Twardowski, prez. austriacko-polskiej Izby handlowej we Wiedniu, odczyt na temat zacieśnienia stosunków handlowych austro-polskich.

Kącik humorystyczny.

W tramwaju puje jakiś pan bezustannie na podłogę, z konduktora ze złością zwraca mu uwagę: Czy Pan nie wie, czy ad tu jest napisane: „Na podłogę pisać nie wolno”. Tak, odpowiada pasażer spokojnie, nie można zaważyć robić to co jest napisane. Tu naprzykład napisane: Używać wszyscy „Chlorodont” pastę do zębów... a czy wszyscy używają? 2595

Tungstam

najtrwalsza żarówka oszczędnościowa z ciągniętego drutu metalowego. Jedną i półwatpwe żarówki wszelkich rodzajów i woltazy.

„TUNGSTAM” — Warszawa, Sienkiewicza 3.

Adres telegr. „TUNGSTAM” — Warszawa. 1050

Kalendarzyk historyczny.

CO SIĘ STAŁO W DNIE 28 LISTOPADA?

W r. 741 umiera papież Grzegorz III. — W r. 1414 aresztowanie Jana Husa. — W r. 1848 sejm konstytucyjny przenosi się z Wiednia do Kromieryż.

Dla cierpiących na zatwardzenie.

Powszechnie znane ze swej skuteczności pigułki francuskie **CASCARINE LEPRINCE** znajdują się w sprzedaży we wszystkich aptekach i składkach aptecznych. 1314

KRONIKA.

Repertuar Teatru Wielkiego.

Wtorek „B-i maskowy”.
Środa Uroczysty wieczór ku uczczeniu Rocznicy Listopadowej: Część koncertowa i „Warszawianka”.
Czwartek „Dzieci z ziemi”, sztuka w 3 aktach Rittnera (premiera)

Repertuar Teatru Nowości.

Poniedziałek i wtorek „Japonka”.
Środa „Bajadera”.
Czwartek „Japonka”.

Repertuar Teatru Młocjanów.

Wtorek, środa i czwartek „Sublokatorka”.

Teatr pol. lit. „Młocjanów” Ossolińskich 10. Od 20. do 30. bm.: Prelog śpiewny, p. Noskowska. Część koncertowa pp. Z. Orjan, A. Stasińska, Bajon, Noskowska, Nowicki. Występy trupy baletowej cygańskiej 25 osób. Chór, balet „Syn czy kanarek” aktualna far. a w 1 akt. 2 francuskiego. Początek o 8 wiecz. — W poniedziałek i piątek dla pp. urzędników 50% zniżki.

We Lwowie.

— Uroczysty Wieczór ku uczczeniu rocznicy Powstania Listopadowego urządzony staraniem korpusu kadetów nr. 1 we Lwowie odbędzie się 29. bm. w sali Ogniska oficer. przy ul. Fredry. Początek o godz. 18.

— Przyjazd „futurystów”. •Do Lwowa przybyli znany leader poezji futurystycznej, autor „Buta w butonierce”, „Pieśni o głodzie” i red. „Noża w brzuchu” p. Bruno Jasiński, oraz redaktor artystycznego, poświęconego sztuce teraźniejszości czasopisma „Zwrotnica” i korespondent pism hiszpańskich p. Tadeusz Peiper, celem urzędzenia u nas kilku wieczorów najnowszej poezji.

— Z karty żałobnej. We Lwowie zmarli: Alfred Kamienobrodzki, architekt uczestnik powstania z r. 1863 w 79 r. życia i Walerjan Erlacher, emer. wicedyrektor Pol. Banku krajowego w 63 r. ż.

— Wynik konkursu architekt. na plany kościoła w Rudniku n. S. Na ogłoszony za pośrednictwem Koła architektów polskich we Lwowie konkurs wpłynęło 12 prac, które rozpatrzył sąd konkursowy, złożony z architektów Broniewskiego, Derdackiego, Luźeckiego i Zacharjewicza i przyznał trzy nagrody autorom prac Nr. 2, Nr. 8 i Nr. 9 w kwocie 150, 100 i 50 tysięcy marek. Pierwszą nagrodę otrzymał architekt Jan Bagieński, drugą Bronisław Wiktor, trzecią arch. Tad. Wróbel. Wszystkie nadesłane prace są wystawione w sali T-wa przyjaciół sztuk pięknych.

— Z teatru. „Bał maskowy”, dziś, tj. we wtorek, idzie raz jeszcze w Teatrze Wielkim z obsadą, którą tworzą pp. Mann, Dolnicki, Szotarska, Lubicz, Teczarowska i inni. „Bał Maskowy” zejdzie następnie z afisza teatralnego. — „Dama w gronostajach”. Na liczne żądania publiczności powraca jedyny raz miła i piękna ta operetka na afisz teatru Nowości we środę 29. bm. W operetce tej wystąpią ci wszyscy artyści, którzy grali na premierze pod reżyserią p. Kuligowskiego. — W „Sublokatorce”, która stale wypełnia widownie Teatru Malego po brzegi, w roli Janiny występować będzie p. Łozińska, ceniona i uroczą artystka, która rolą tą zdoła sobie znowu jak zwykle szeroki rozgłos i uznanie. — „Dzieci ziemi” Premiera cennego dzieła Rittnera odbędzie się we czwartek w Teatrze Wielkim. W głównych rolach wystąpią pp. Romanówna, Wiland, Pillerowa, Kwiatkiewiczowa, Pełińska, Szkudełski,

Komunikaty.

Zabezpieczenie budowli. S ntkiem trwającej dewaluacji a przede wzrostu cen materiałów budowlanych i robotnicy właściciele nieruchomości po w.s.a.b. miastach i mia też ich powini w neres. a zarówno w snym iare też publicz ym zgłaszać w loski o podwyższenie sum szacunkowych ich budowli. Art. 8. Ustawy Sejmowej o Polskiej Dyrek Ubezpieczeń Wzajemnych go i, z „każdy ubezpieczający się od ognia, podługajacy przy du owi ubezpieczeniu ma prawo wymagać ubezpieczenia w c.ko. lkiej sum e oszacowania”, a poeto obo az iem każdego jest dbać o at te podwyższenie od dnychcza owych sum ubezpieczenia. Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych, jako instytucja państwowa, oparta na zasadach wzajemności i mająca celu dobro publiczne nie zaś osiągnięcia zysku (art. 1. Usawy) bez najmniejszych przesód użycia w neres ia ogólnospołeczny takich podwyższeń, odpowiednio zaś wniośki i zgłoszenia przyjmują gminy, taksatorzy oraz O.d.z aly. Bardzo umiarkowane koszty i niskie opłaty taryfowe powinny zachęcać wszystkich ubezpieczonych do podwyższania wartości swych budowli do rzeczywistych ganie oszacowania d by bieżącej. Od dnia 1 października r. b. Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych uregulowała ceny szacunkowe na 1.25 zł mł. za rubla przedwojennego. nie mniej jednak na życzenie interesowanych ch, udziela dalszych jeszcze podwyżek oszacowania aż do współczesnej równi rubla złotego.

Wnieścienia siedmiu systemów plac i podparządowania wszystkich pod jedną kategorię placu uposażeniowej. Podstawa uposażenia powinna być wykształcenia, praktyka i lata służby.

Pokrycia zwiększonych plac.

Wnieścienia do Sejmu projektu takich ustaw skarbowych, by dodatki znalazły pokrycie.

W sprawie redukcji urzędników, zebrani oświadczyli się za celową i racjonalną redukcją, powodującą rzeczywiste odciążenie budżetu.

Następnie przedstawił referent dzieje audjencji wysłanej delegacji u premiera Nowaka i min. skarbu Jastrzębskiego. Audjencia u min. Nowaka zrobiła na delegatach dodatnio wrażenie. Minister Nowak skazał wielkie zainteresowanie, wypytywał się o szczegóły i przyrzeki sprawę ruszyć z miejsca za adane tory. Natomiast audjencia u ministra skarbu przyklosła i rozczarowanie i nieukrywany žal. Min. Jastrzębski przyjął delegację impetycznie, wpierv odnowił jej wszystkiego, skarcil za rezolucje grożące strajkiem, a w końcu przyrzeki pewną pomoc w mies. grudniu.

chać „koncertu” orkiestry Namysłowskiego. W taki sposób uprzedzony, miał wie dozna rozczarowania; przeciwnie, spędził miłe wieczór, o ile jest w miłym towarzystwie.

Zespół orkiestralny (6 pierwszych skrzypiec 2 wiolonczele, dwa kontrabasy itd) liczy około 35 członków i wykonywa swój, odpowiednio dobrany program na ogół bardzo starannie, za co spotkał się z gorącym uznaniem, zwłaszcza po tańcach mazurskich Namysłowskiego. Sala Tow. muz. była ledwie do połowy wypełniona; nie wdzielistny tej muzycznej publiczności, która zwykłym widzieli na wszystkich innych, poważniejszych koncertach. Widocznie nie gustuje ona w tego rodzaju muzyce. Lina muzyka, lina publiczność.

Grd.

Kongres urzędników państwowych.

Dola urzędników państwowych, emerytów i ich rodzin przemówiła w niedzielę głosem skargi, buntu i protestu przeciw dotychczasowemu ich traktowaniu przez generalnego żywiciela — rząd obecny. W kongresie odbytym w sali Rady miejskiej wzięły udział tłumy pracowników państwowych ze Lwowa, delegacje całej Małopolski, Warszawa i Poznań nadesłały usprawiedliwiające je telegramy. Obradom przewodniczył hrz. Blum, a cele kongresu przedstawił dr. Markowski, cele będące już od lat żądaniem dążeń urzędniczych. Pierwszy, to natychmiastowa, racjonalna, nie dorywcza zmiana obecnego kursu polityki różnych gabinetów wobec urzędników, drugi cel obejmuje konieczność zorganizowania się.

Po odczytanej rezolucji rozwinęła się żywa dyskusja, w której zabierali głos: p. Gelbart o skrajnej nędzy emerytów, dr. Reich, jedyny poseł obecny na zebaniu, Lang, Krajewski z Krakowa, Mozgala, Maksanin i długi szereg innych.

Kongres rozwiązał się z pełną wiarą w skuteczność uchwalonych rezolucji i z nadzieją, że zbierający się Sejm uzna konieczność reformy i uchwali ją.

NADESLANE.

(Za rubrykę ta redakcja nie bierze odpowiedzialności.)

Vertex

Vega

ZAKŁADY ELEKTRYCZNE

„VERTEX” Warszawa

Ma szalkowska 98.

Z SALI KONCERTOWEJ.

ORKIESTRA ST. NAMYSŁOWSKIEGO.

Po różnego rodzaju muzyce symfonicznej, kameralnej, solowej i poważnej, nowoczesnej muzyce operowej — która, niestety, nasz teatr lwowski stale pozostawia poza nawiasem — dobrze jest czasem zstąpić z wysokiego piedestału muzyki klasycznej i posłuchać muzyki ludowej i tanecznej w wykonaniu zespołu instrumentalnego p. St. Namysłowskiego. Zmysł muzyczny nie potrzebuje się tu zbyt nateżać, aby zorientować się w strukturze utworu lub odgadnąć jego głębszą myśl poetyczną, nie potrzebuje nawet patrzeć na program lub tytuł granej kompozycji; wystarczy tylko posłuchać i — bądźmy szczerzy — zapomnąć! Bo czegokolwiek słuchamy, czy „Suity ludowej” Jotejki, czy „Wesela” Powiadowskiego lub też tanecznej muzyki Namysłowskiego, wrażenie jest jednakie: przyjemne, przelotne i nie ponadto. Z tem należy się liczyć, jeśli się gdzie słu-

ZE SPORTU.

Znowu nierozstrzygnięty match najlepszych drużyn czeskich. Niedzielne zawody piłki nożnej między Sławią a Spartą zakończyły się wynikiem 0:0.

Austria—Węgry 2:1. Dzisiejsze zawody piłki nożnej między Austrią a Węgrami zakończyły się wynikiem 2:1 (0:1) na korzyść Austrii.

Kurier ekonomiczny.

Lwów, 27. listopada.

+ Bolszewicy też mają pożyczkę złota. So-wjety przygotowują się do wypuszczenia 6% pożyczki premijowej na sumę 100.000.000 złotych rubli. Obligacje opiewają na 5 i 25 rubli złotych. Jak widzimy przykład min. Jastrzębskiego pociąga. Tem żywiej powinni obywatele polscy subskrybować pożyczkę złota!

Giełda.

+ Giełda pieniężna. Obroty słabsze, po kursach chwiejnych. Chodorów pod koniec 26.500.

Wielki popyt za Sierszą elektr., która pod koniec notowała już 4.200. Pezet z 3.500 awansował na 3.800. Parowozy z 9.000 spadły na 8.300. Pocisk 4.000. PTH. przy końcu 2.500. Glob 950. Browary 26.000. Nafta 5.500. Oikos ustalił się przy kursie 18.000. Z akcji bankowych zwyżkował Bank ziemski kredyt. do 2.000, Bank przemysłowy 3000, Bank hipoteczny 1550. Waluty zwyżkowały. Dolary 16.650. Berlin spadł na 2'17 i pół. Wiedeń silniejszy 24. Praga 520. Zurych 3.100. Placono za czeskie kor. 515, za austr. 21. Tendencja w akcjach zniżkowa, w walutach zwyżkowa, usposobienie ożywone.

+ Giełda zbożowa. Na giełdzie transakcje w pszenicy po 46.000 i 51.500 staća załadowcza,

52.000 loco Lwów, w życie po 32.500 loco Lwów i w owsie po 32.500 Mikulińce, 34.000 Lwów. Popyt za zbożem twardem, owsem i jęczmieniem przy utrzymywanych cenach wobec nieco słabszej podaży. Popyt za strączkowemi przy słabem zapofiarowaniu. Ziemiaki bez obrotu. Tendencja chwiejna, usposobienie ożywone. Następnie zebnranie giełdy 29 bm. o 5 popoł w sali giełdy, ul. Akademicka 17.

+ Giełda warszawska. (Tel. wł.) (G) Waluty i dewizy zagr. mocno. Akcje początkowo słabe, lecz w końcu zebrania tendencja się wzmocniła. Papiery procentowe bez ruchu.

Kursa giełdy lwowskiej.

Z = żądają, T = transakcja. Zresztą: placą.

A) Akc. Bank.	27 listop.	B) Akc. przem.	27 li top.
Akc. Związk.	1200	Gafca ex . . .	T 4200
Dyskon Lw.	—	Góika	28000
Handl. Pozn.	8200	O kos	T 18500
Hipot. akc. . .	T 1550	Parowozy . . .	T 19000
Hipot. zemel.	420	Patria	5600
Małopolski	1700	Pezet	T 3800
Powszechny . .	875	Pocisk	T 4000
Przemysłowy	T 3000	Pol. Glob . . .	T 950
Ziemski kred.	T 2000	Pol. Naf a . . .	T 5800
		Pol. Tow. Bud.	3.00
		Pol. Tow. H.	T 2800
B) Akc. przem.		Rakszawa . . .	14500
Browar Lwow.	T 26000	Siersza L. . . .	T 2400
Chodorów . . .	T 2600	Gór. Siersza . .	20000
Krpalit	T 4600	Tepege	19000
Km eldów . . .	15000	Zelenew	T 1900
orland z S.	—	Zielony	—
Galicja	—		

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 270	Lwów — dnia 27 listopada 1922		Warszawa dnia 27 listopada	Kraków dnia 27 XI.	Zurych dnia 27 XI.	Berlin dnia 27 XI.
	Gotówka	Dewizy				
100 Mk. pol.	—100—	—100—	—100—	100	0.03 1/2	48.00
1 funt ang.	73000 - 75000	74000 - 76000	75420 - 76180	74000 - 76000	24.17	36190.00
100 frs franc.	114000 - 119000	115000 - 120000	119700 - 121000	110000 - 120000	38.05	56600.00
100 frs. w.ł.	100000 - 310000	302000 - 312500	309500 - 312500	00000 - 317000	100.00	149000.00
100 fr. belg.	100000 - 110000	107500 - 112500	110200 - 111500	70000 - 103500	32.60	52300.00
100 K czes.	49000 - 53000	48000 - 53000	52200 - 52700	50000 - 53500	17.00	251.00
100 K węg.	675 - 725	675 - 725	—	650 - 700	—28	3.41
100 K austr.	23 - 25	23 - 25	23 00 - 24 00	00 22 - 00 24	—0,075	11.15
100 M niem.	200 - 250	200 - 250	217 - 227	200 - 250	0,06 1/2	100.00
1 Dolar am.	15700 - 16700	15700 - 16000	16520 - 16730	15750 - 16750	537.1/2	8045.00
100 Lir wł.	75000 - 82500	75000 - 82500	78500 - 80000	7200 - 7600	25.7	385.00
100 Lei rum.	9500 - 10500	10000 - 11000	—	00	3.44	228.20
100 guld. hol.	60000 - 64000	60000 - 64000	6325 - 6520	—	—	3161.00
100 K norw.	—	—	—	—	101.70	1478.00
100 K du sk.	—	—	—	—	110.50	1629.00
100 K s.w.	—	—	—	—	145.75	2160.00

UWAGA: — oznacza kursa poprzednie, o takim samym

Czas odnowić przedpłatę

OGŁOSZENIA.

**KSIĘGARNIA POLSKA
W BUKOWSKU**

Jut wyszły z druku i są do nabycia Kalendarze na rok 1923 następujące:

1. Wielki ilustrowany kalendarz pow. . 800 Mkp.
2. Ilustrowany kalendarz z powieściowy . 550 "
3. Figielki wesóły kalendarz . . . . . 550 "
4. Nośnik Kalendarz kieszon. w oprawie skórzanej . . . . . 425 "
5. Notatnik al. w opr. sm. płucienne . 400 "
6. Kalendarz kieszonkowy . . . . . 110 "
7. Dzieniś kartkowy obrym ze ścianą 750 "
8. Dzieniś blokowy z losykiem . . . . . 300 "
9. Kalendarz terminowy (tygodniowy) . 550 "
10. Kalendarz portmonekowy w druku wysła za poprzednim nadaniem należności lub za pobraniem pocztowem.

KSIĘGARNIA POLSKA
w Bukowsku. 2566

WIERZDĘ węgla brunatnego leczy uznana przez powagi lekarskie mydlana „**Wesoła Para Hektly**“, nie plami białizny, ma przyjemny zapach. Dla koci od swierzby i parcha „**EKOL-NEBDA**“. Na choroby roślinne świeczki „**RATELIN-NEBDA**“. Przedstawicielstwo na Lwów: Apteka Dra. St. Stencja. 1745

TYGLE ogniotrwałe grafitowe.

znanej fabryki 2022

DANAUTIEGELWERK
polecają:

wyłączni przedstawiciele na Rzeczp. Polską
KRZYSZTOF BRUN i SYN

w Warszawie,
Plac Teatralny. Filja: Daniłow czowska 9

KREDKISZKOLNE
STANISŁAW ABL

Lwów, Legionów 11. Filia: Sykstuska 3.

Nauka i wychowanie
 Kursów rozpoczynają w najkrótszym czasie wyucz. Nowicki, Pańska 16, 28 8

Czas odnowić przedpłatę!

Posady i prace.

Biuro Niemczynowskiej, Lwów plac Akademicki 3., poleca w rekrutacji asystentów, Francuskę, bony P. L., Niemki, manę, służbę asystentów, oficjalistów podarzących. 283

Różne

Pracownik poszukuje dla swego mającego 14 i 18 i cetera klasy realne praktyki manipulanta drzewnego w tartaku. Zgłoszenia do Biura Lwowskiego pod adresem: Tartak na 28 7

Pracownik Szmaty, stoicieł fortepianów, Chmielowskiego 5, przyjmuje strojenia i reparacje. 2783

Pracownik zginął w ksz. kawalczak wyawioną na moje imię przez 1. pułk artylerji górskiej w Nowym Targu, Antoni Binias, syn Stanisława, Kostryńca, Uherce powiat Lisko. 283

Pracownik szuka pracy, m. j. m. p. adów, energiczny poszukuje owaru z życia, panny lub wdowy bezdzietnej 40-50 lat inteligentnej, łagodnej, właścicielki realności w wiejskiej lub miejskiej, ha dłu lub przemyśle. Słub na razie cywilny. Dyskretnie zachowam Zgłoszenia przyjmuję admi. Biura Kurjera Lwów, pod adresem: „Kurjer“.

Pracownik Goldberg, urodzony w 1899 w Utrykach dolnych, szuka dokumenta w krowie o imieniu. 2828

Kupno i sprzedaż

TKACKIE

warszaty, ręczne ulepszone, m. cnej budowy i przyby na składzie w Warszawie, ulica Wilcza 2. Inż. W. Żorawski. Fabryka maszyn. 1322

NAJWIĘKSZY WYBOR

w Poznaniu i na Pomorzu różne rodzaje majątków ziemskich, gospodarstw, fabryk, tartaków, kopalni, zakładów, przemysłowo-handlowych, wili i majątków posiadających na sprzedaż „**FORTUNA**“, Toruń, Szeroka 32. Telef. 233. 2069

Pracownik Wiertarki Sztańcy, Strugarki, Piły taśmowe, Heblarki, Grzywek, Gatry, Lokomobile, Motory Żelazo, Sial, Blacha, Szyny, Przewozy, Transmisje, Pasy po cenach konkurencyjnych poleca „**Pilot**“, Lwów, Pałowa 4. 278

Pracownik krawca, wierzbi czarne futro, spodki, krawca, kołnierze barankowy sprzedana. Przez grzesność w sklepie Wp S. Franko, ul. Sykstuska 2. 2846

WIELKA WYSPRZEDAŻ RESZTEK.

W razie gdyby ceny naszych towarów nie okazały się o połowę tańsze od cen rynkowych, przyjmujemy z powrotem. Towary wysyłamy bez zadatku po otrzymaniu adresu. Dziesiątki tysięcy osób przekonano się, że najniższym źródłem zakupu towarów jest

„Warszawska Konkurencja“ dowodem czego świadczą tysiące listów, napływające z gorącymi podziękowaniami za solidność i tanie nasze towarów.

RESZTKI NA UBRANIA I KOSTJUMY.

Resztki nasze nadają się na śliczne męskie ubrania, kostjумы damskie lub pokrycia białe z albo luter. Resztki te są z materiałów ubraniowych, pierwszorzędnych fabryk, pełnej szerokości, we wszystkich kolorach, czysto-wielniane.

ZE SZTUKI BYŁO U NAS SPRZEDAWANE:
dawniej za 3 metry obecnie za 3 metry.

gatunek 1. 24000 mk.	obecnie 14500 mk.
2. 36000 mk.	24000 mk.
3. 45000 mk.	30000 mk.
4. 69000 mk.	45000 mk.
5. 78000 mk.	57000 mk.
6. 84000 mk.	69000 mk.

Na żądanie Klienta dodajemy peren komplet podszewki pod marynarkę, kieszonkę, kamyk, srodek i do rękawów po 11700 mk., wyższy gatunek 13500 i najwyższy gat. 15000 mkp.

RESZTKI NA PALTA JESIENNE I ZIMOWE.

gat. 1. 39000 mk. gat. 2. 51000 mk.
gat. 3. 66000 mk. gat. 4. 72000 mk.
Resztki na palta są to materiały na palta męskie lub damskie esienne lub zimowe. Ulster lub V four we wszystkich kolorach po lewej stronie kraty zastępują podszewkę.

RESZTKI NA KUPONY SPODNIOWE:

Czysto-wielniane czarne do w białe paski do ubrań wizyt. po 14000 mk.
Czysto kamarn. po 27000 i 12000 mk. Podszewkę po spodni po 1500 i 5500
Polecamy na czarne lub granatowe ubranie Bostony po sążnch cenach:
Boston 1. 11500 mk. za metr. Boston 2. 16500 mk. za metr.
3. 18400 " " " " 4. 23500 " " "
5. 29000 " " " " 6. 33500 " " "

Materiał piusowy w prążki na spodnie, knirki, różne kolory po 6500 i 7200 mk. za metr.

MATERIAŁY DAMSKIE.

Materiał „**Jork**“ czysto-wielniany na suknie we wszystkich kolorach nadające się na eleganckie i szykowne suknie po 12500 mk. za metr.
Szewioty damskie najlepszego wyrobu podwójnej szerokości we wszystkich kolorach po 4800 mk. za metr., wyższy gatunek po 5500 mk. za metr. Materiał „**Trykotina**“ jedwabna 180 cm. sz rok. we wszystkich najmłodniej kolorach: Odin k na bluzkę 35500 mk. Odcinek na całą suknię 2 000 mk. Materiał „**Gabardina**“ we wszystkich kolorach specjalnie na kostjумы po 19000 mk. za metr. Sztuczki na całe spodniczki gładkie lub w kratkę albo paski po 7800 mk. Sztuczki na bluzki po 4500 i 5500. Materiał „**Zamsze**“ na damskie jesien i lub jaszczki zimowe we wszystkich kolorach po 24 00, 28000 i 39500 mk. za metr. Materiał „**Plusz**“ angielski, gładki, bardzo efektowny i trwały na dziesiątki lat po 37000 mk. za metr. (Na taki płaszcz potrzebna 5 i pół metra).

UWAGA! Przy zamówieniach na resztki prosimy załączyć przy zamówieniu następujący wycinek:

KUPON NA KUPNO RESZTEK w Warszawie-im Składzie Fabrycznym „**WARSZAWSKIEJ KONKURENCJI**“ Warszawa, Zielna 51 (róg Królewski.).
Czytelnik „Kurjera Lwowskiego“ imię i nazwisko _____
poczta _____ wieś _____ nr. domu _____
powiat _____ ziemia _____

Zamówienia wysyłamy pocztą za pobraniem (zaliczenie) płaci się przy odbiorze. Opakowanie na rachunek zamawiającego 1500 mk. Zamówienia prosimy adresować bezpośrednio.

DO WARSZAWSKIEGO SKŁADU FABRYCZNEGO „WARSZAWSKA KONKURENCJA“

sp. z ogr. por.
Warszawa, Zielna 51, (róg Królewskiej). Telef. 175-91. 2108

Skrzynia w barokowym stylu z rzeźbą

„OBRONA TREMBOWLI“

wielkość 120 x 150 w dębowym drzewie, artystycznie i bogato rzeźbionem stosownie do męskiego pokoju, salonu lub hali. Wielkość 210 x 250. Do tego stół 150 x 100 dwa fotele i cztery krzesła wszystko bogato rzeźbione. Klęczniki w stylu barokowym bogato rzeźbionem w dębinie ma do oddania. 1001
St. Petliński, mistrz rzeźbiarski Poznań, Stroma 26.

Tłuszcz roślinny, najłatwiej strawny

RUNEROL

poleca się 1855

cierpiącym na żołądek.

Przedstawicielstwo: HENRYKA J. SZYFMANNA SYNOWIE, Lwów.

NIEMA OBAWY przed siwizną

„JUVENOL“

który jest najlepszą, zupełnie nieszkodliwą farbą do włosów dostać można w perfumerjach i składach aptecznych. Barwi natychmiast, a sposób użycia bardzo łatwy.

Parfumerie d'Orient, Varsovie.

Do Czytelników „Kurjera Lwowskiego“

JUŻ PRAWIE WSZYSCY

Czytelnicy „Kurjera Lwowskiego“ przekonali się, czy to będąc osobiście w naszym warszawskim biurze, czy też przez pośrednictwo naszyciów, że **Warszawska Spółka Manufakturowa** jest najtańszym źródłem zakupu towarów krajowych, o czym w adreście takież tytułem listów, nadawany jest z wszystkich niemal stron Rzeczypospolitej od Klientów naszych, którzy składają się ze wszystkich warstw ludności, jak: generałowie, inżynierowie, dyplomaci, lekarze, kościelnicy, kółka

rolnicze, Dłochowienstwo, szpitale i t. p. Zamawiający u nas towary zostają naszym stałym klientem, o czym świadczą częste zamówienia.

Daczego posiadamy najtańszy i najczystszy towar? Odpowiedź bardzo prosta, stale mamy w wielkich zapasach na miejscu, kupujemy bezpośrednio z fabryk większe partie i dewiza naszą jest **duży obrót, dobry towar, mały zysk.** Chcąc dać naszym Klientom możliwość zamówienia towarów na nadchodzący

SEZON ZIMOWY.

podajemy niżej cennik towarów, które wysyłamy po wszystkich jeszczonych cenach, względnie z niewielką zwwyżką jak u nas na białe towary.

DZIAŁ UBRANIOWY (MĘSKI).

Materiał (czysta wełna) pełnej szerokości, najnowszy elegancki w dobrym gatunku, bardzo trwały i efektowny, w kolorach: granatowym, czarnym, marenim, brązowym, zielonym i winiowym, w drobniutkie kratki, paski i białki o wyrobie jedwabno-miękkim, niezbędny dla wszystkich pragnących zaopatrzyć się w eleganckie ubrania na jesień i zimą. Cena za 3 metry

gatunek „A“ 28500 mkp., gat. „B“ 36500 mkp. i najwyższy gat. „C“ 41000 mkp. gatunek „C“ sprzedawany jest wszędzie conajmniej po 17.000 mkp. za metr. Gatunek „D“ 49500 mkp. za 3 metry (gatunek „D“ sprzedawany jest wszędzie conajmniej po 20.000 mkp. za metr.

PODSZEWKI I DODATKI DO UBRAN.

Do każdego odcinka ubraniowego dodajemy na życzenie PP. Klientów pełny komplet podszewki pod marynarkę, krawiec i spodnie do rękawów. Gatunek „A“ 12500 mkp., gat. „B“ 16500 mkp., gat. „C“ 18000 mkp.

Podszewki na spodnie czyste-wełniane, szarne (do w białe paseczki do ubrań wyciętych po 15500 mkp., oraz przedwojennej jakości czyste kamgarnowe po 22200 i 22800 mkp. i dodatki do spodni po 2500 i 3500 mkp.

Polecamy na czarne lub granatowe ubrania najlepsze po starzych cenach:

Boston „A“ 11500 mkp. za metr, Boston „B“ 14500 mkp. za metr, Boston „C“ 28000 mkp. za metr, Boston „D“ 23500 mkp. za metr (ang.) Boston „E“ 34500 mkp.

Materiał dodatkowy specjalnie na pokrycie futer, bekiesz, tuzurków i t. p. w kolorach czarnym, marenim lub granatowym. Gat. „A“ 18500 mkp., gat. „B“ 19500 mkp., gat. „C“ 20500 mkp.

gatunek „D“ 8000 mkp. za metr.

Materiał grubszy, specjalny na palta męskie lub damskie jesienne lub zimowe „Ulster“ i „Velour“ we wszystkich kolorach po lewej stronie kraty zastępują podszewki. Gat. „A“ 16500 m p., gat. „B“ 27000 m p., gat. „C“ 32000 mkp. za metr.

Polecamy materiały pluszowy w parzyki na spodnie, kurki, różnie kolory po 6800 m.p. z metr.

MATERIAŁY DAMSKIE.

Materiał „modern“ (czysto-wełniany), nadający się na sukno we wszystkich najmodniejszych kolorach, szerokość 110 cm. po 8800 mkp. za metr, wyższego gatunku „szyk“ nr 100 przedwojenny materiał ten polecany na eleg., szykowne suknie, wierzchołki, wierzchołki po 12800 mkp. za metr.

Szewioty damskie najlepszego wyrobu pierwszorzędnych fabryk, zastępujące w naszym sklepie angielskie materiały, po wojnie szerokości, we wszystkich kolorach po 4800 mkp. wyższego gatunku 5500 mkp. za metr.

Nowość sezonu!

W nadchodzącym sezonie bardzo modne będą płaszcze damskie z puszki lub materiału wełnianego, w odcieniach ciemnych, przyciętych w kształcie kółek.

Nowość sezonu!

Angielski oryginalny puz: deseniowy i gładki, bardzo efektowny i trwały na dłużytki, szerokości 105 cm. po 39500 mkp. za metr (sprzedawany wszędzie po 55000 mkp. N. płaszcz potrzebny do 3 metrów).

Na kamizelki polecamy trykotinę jedwabną 180 cm. szerokości we wszystkich najmodniejszych kolorach. Kupujcie na całą suknię 28500 mkp. Kupujcie na całą bluzkę 16000 mkp. Zamsze na damskie jesienne lub płaszcze zimowe w wszelkich kolorach, wyciętych w kształcie kółek. Gat. „A“ 24000 mkp., gat. „B“ 28000 mkp., i gat. „C“ 30000 mkp. za metr. Na płaszcz potrzebny do 3 metrów.

Posiadamy również damskie materiały: „gabardina“ zagraniczna we wszystkich kolorach, szerokości 105 cm. po 19000 mkp. za metr (na kamizelki potrzebny 3 metry). Szuczki na całej spodzie gładkie, w kształcie kółek lub paski po 7800 mkp., szuczki na bluzki po 8500 mkp., szuczki na bluzki z karkaskiego jedwabiu po 8800 mkp.

DZIAŁ PIĘCIEN.

Madepolamy białe francuskie, pełnej szerokości po 2750 i 3100 mkp. za metr. Piłno białe na bieleńce podszewki itp. szerokość 17 metrów po 4200, 4500, 5500 mkp., za całe odcinki. Piłno białe w kształcie ubrania dziecięcego, bieleńce, fartuszeki i t. p. po 4200 mkp. Zagraniczne szelki na koszule po 2700 i 3200 i 3500 mkp. za metr. Płaszcze francuskie we wszystkich kolorach po 2500 i 2800 mkp. za metr. Ręczniki białe, wierzchołki lub wstawki, bardzo trwałe w praniu po 3900 mkp. i 5600 mkp. za sztukę.

Obuwia białe, wysokiego gatunku na 6 osób po 11500 mkp. kolorowe w szlachetnym desenie o 8000 mkp. Prześcieradła białe, gotowe (2 metry) szerokości i największej ze specjalnego płótna prześcieradłowego po 8100 lepszy gatunek po 11500 mkp. Bawełna we wszystkich kolorach, podwójnej szerokości na suknie, szara róża po 4900 mkp. za metr. Specjalne czerwone płótno „Tyk“ na wstępy najlepszego gatunku, gwarantujemy pranie za 2000 i 3200 mkp. za metr. Chusteczki do nosa męskie, wełniane, oryginalnie szwajcarskie po 8500 mkp. za tuzin, damskie białe i kolorowe po 7800 mkp. za tuzin.

KOZDRI, KAPY i CHUSTECZKI.

Kozdri i kapy pluszowe, o pokładzie czystej wełny, deseniowe, lekkie, puszyste i ciepłe, o kolorach praktycznych, nie podlegającym zbrudzeniu, bardzo praktyczne. Z powodu swych kolorów i deseni są o dobrą sprzedaż. Cena za sztukę 37.500 Mkp., para 74.000 Mkp., ciemne bez deseni po 18.000 i 22.000 Mkp. za sztukę. Kapy na łóżka pikowe, śliczne desenie i kolory, cena za szt. 13.500 Mkp. para 20.000 Mkp. KOZDRI w towarce, bardzo dobre, pokryte satyną na pierwszorzędnej wacie po 42.000 i 50.000 mkp. za szt.

Chustki 165x165 w najmodniejsze kraty po 6.000 Mkp. Chustki wełniane po 12.000 i 14.000 Mkp. Chustki „Polonia“ duże zimowe, ciepłe, lekkie, w ślicznym desenie. Z powodu dużego zapasu takich w naszym składzie, sprzedajemy po 24.500 Mkp. za sztukę, wyższego gatunku 31.000 i 33.000 Mkp. Chustki sztywne, kasmirowe po 5.500 Mkp. we wszystkich kolorach.

WŁASNY WYROB BIELIZNY.

Przy naszym składzie posiadamy pracownię bielizny która wyróżnia się efektywnym wykończeniem pierwszorzędnej materii i łagodnym wiedeńskim. Bielizna sztywne, białe, białe i w paski po 9.500 Mkp. z gran. zefiru 11.000 Mkp. Nasze koszulki w sklepach sprzedawane są po 12 i 14.000. Koszulki nocne z dobrego materialu po 9.500 Mkp. Koszulki męskie z byrdowskiej dymki wszystkich rozmiarów po 6.500 Mkp. w gat. wyższym po 7.400 Mkp. Koszulki damskie białe i nocne, zagraniczne z koronkami i wstawkami po 7.800 Mkp. Za przesyłkę i opakowanie do licza się 1.500 Mkp. Zamówienia wysyłamy na życzenie (bez zadatku).

Koszulki cienkie syst. Jäger 6.800 Mkp. Kalesony ciepłe 7.500 Mkp. Szarpele i maski wysokiego gatunku, nadzwyczajnie trwałe, czarne i kolorowe po 16.000, 18.000 i 22.000 za tuzin, zimowe w dobrym gatunku po 16.000 i 18.000 za tuzin. Pończochy damskie we wszystkich kolorach po 16.000 i 20.000 za tuzin, grubsze na zimę po 18.000 za tuzin. Ręczniki damskie flanelowe po 4.500 Mkp., reformy damskie czysto-wełniane po 17.000 Mkp. Haki flanelowe po 6.500 Mkp. za sztukę. Chustki wełniane kolorowe z frędzlami po 9.500 Mkp. UWAGA! Nasza gwarancja: za nieodpowiedni towar zwracamy pieniądze, lub zamieniamy na inny w przeciągu 14 dni. Zamówienia prosimy adresować:

Do „Warszawskiej Spółki Manufakturowej“

Warszawa, ul. Jasna 18-20. (Tel. 243-80 i 171-28).

Przyjeżdżających do Warszawy prosimy uprzedzić o łaskawe odwiedzenie naszego składu i osobiste przekonanie się co do gatunku towarów, i cen, również można u nas obejrzeć tysiące listów z podziękowaniami od naszych Klientów, za znaczne zamówienia.

1. Upzejmie dziękuję za przesłany zamówiony przeterminowany towar z którego jestem w zupełności zadowolony, proszę o przysłanie... Generali M. Lewski, Poznań.
2. Z przesyłki od dz. 14. VI. t. j. z płaszczy i materji 6 i pół metra jestem bardzo zadowolony i poleciłem moim znajomym gorąco, jako solidną i rzetelną firmę. Dziś proszę dla mnie wysłać za zaliczką 8 i pół metra tak ej samej materji. Józef Karpiszewski, w Herodyszeniu p. Tyśmienica.
3. Proszę o przysłanie mi jednego płaszcza nieprzemakalnego w kolorze ciemnym z 23 b. m. z P-nem umowionym.

Z powodu braku miejsca podajemy tylko kilka listów naszych Klientów dla scharakteryzowania treści takich jak:

4. W dowód, że jestem zupełnie zadowolony z przeterminowanego towaru, zamawiam niniejszym... Ksiądz Aleksander Orłowski, Jastrząbka Nowa, p. Lisia Góra, p. Tarnów.
  5. Radość panu wyrażam, że natychmiast nie podziękowałem za otrzymany towar, ale spóźnienie moje da się wytłumaczyć moim pobytami na wsi. Z towaru jestem naprawdę zadowolony i wielu moich kolegów wyraziło chęć przesłania Sz. P. na zamówienia na podobny towar, co mam na zielej powinno nastąpić. Teofil Zarka, Szremieszycze (Zagł. Dabr.).
- UWAGA! Kto tylko raz już kupuje lub zamawia towar, zostaje naszym stałym Klientem, gdyż przy wykończeniu zamówienia, układamy wszelkich starań aby zapewnić zadowolone swoich szanownych Odbiorców.

Kooperatywom, Kółkom Rolniczym i Stowarzyszeniom specjalne warunki.

Bez znośności! Zwracamy uwagę na firmy podobnie ogłaszające się i kopujące w całości tekst naszych ogłoszeń.

Gasić ogień!

najlepiej aparatami krajowego wyrobu „Defin“ w cenie od Mk. 31.000, do 48.000 za sztukę, które gwarantujemy znajdować się w każdym gospodarstwie, pracowni, magazynie itp.

Oferujemy listy pochwalne na życzenie Dom handlowy i techniczny „Pilot“ Spół. z ogr. poręka Lwów ul. Katowice 4. 2626

ZGRZEBLA dla koni i bydła

hurtownie i detalicznie poleca Handel żelaza **M. KIERSKI** Lwów, Pasaż Mikołajski 2824 — Filia Tarnopol — Hotel Punczerta.

Ważne dla hoteli, kawiarni, restauracji i t. p.!

WIEZADŁA stojące

w wielkim wyborze poleca **ANTONIHALSKI** Lwów, Sobieskiego 3. 2706